

ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI - DZIAŁANIE LEADER

Wspieranie dla rozwoju działalności pozarolniczej w PROW 2014-2020

W ramach poddziałania PROW 2014 – 2020 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” przewidywana jest również możliwość udzielenia wsparcia na operacje w zakresie rozwoju przedsiębiorczości na obszarze wiejskim objętym strategią rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

Na wsparcie można liczyć na **podejmowanie działalności** gospodarczej, **tworzenie** lub **rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego** produktów rolnych będących przedsiębiorstwami spożywczymi, w których jest wykonywana działalność w zakresie produkcji, przetwarzania **lub dystrybucji żywności** pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego lub wprowadzania tej żywności na rynek, przy czym podstawą działalności wykonywanej w tym inkubatorze jest przetwarzanie żywności, rozwijanie działalności gospodarczej i podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w zakresach określonych powyżej.

W przypadku operacji mających na celu rozpoczęcie prowadzenia działalności pozarolniczej pomoc nie może być przyznana osobom ubezpieczonym na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie jako rolnik, małżonek rolnika lub domownik, za wyjątkiem operacji w zakresie przetwórstwa lub sprzedaży produktów rolnych.

Pomoc ma formę refundacji do 50% poniesionych przez beneficjenta kosztów. W ramach tego poddziałania stosowana jest zasada de minimis. Podmiotowi, który otrzymał pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej, pomoc na rozwój tej działalności może być przyznana nie wcześniej niż po upływie 2 lat od dnia przyznania tej pomocy. Podmiotowi, który otrzymał pomoc w ramach poddziałania „Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/marketing i rozwój produktów rolnych” pomoc w zakresie przetwórstwa nie może być przyznana. Osoba fizyczna ubiegająca się o wsparcie musi być pełnoletnia i jeśli nie wykonuje działalności gospodarczej, musi mieszkać na obszarze wiejskim objętym LSR, a jeżeli wykonuje działalność gospodarczą, to miejsce oznaczone adresem, pod którym wykonuje tę działalność, wpisane do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), musi znajdować się na obszarze wiejskim objętym LSR.

W przypadku, gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej powyżej określone warunki powinny być spełnione przez wszystkich współników tej spółki. Natomiast osoba prawna musi posiadać siedzibę (lub siedzibę oddziału) na obszarze wiejskim objętym Lokalną Strategią Rozwoju.

Pomoc nie może być przyznana przedsiębiorcy, który nie wykonuje działalności jako mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

Warunki kwalifikowalności:

W przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, uzyskanie pomocy o wartości powyżej 25 tys zł, wymaga utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy. Warunek ten weryfikowany będzie w odniesieniu do beneficjenta operacji (lub realizatora mikroprojektu) biorąc pod uwagę łączną kwotę udzielonego wsparcia.

W przypadku zakładania działalności gospodarczej zawsze wymagane jest utworzenie przynajmniej 1 miejsca pracy (w tym samozatrudnienie). W przypadku operacji z zakresu tworzenia i funkcjonowania sieci, operacja realizowana jest przez co najmniej 2 partnerów, których działalność jest ukierunkowana na tworzenie krótkich łańcuchów żywnościowych,

rynków lokalnych lub usług turystycznych. W ramach działania LEADER jeden przedsiębiorca nie może uzyskać wsparcia zarówno na utworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego, jak i na tworzenie lub rozwój przedsiębiorczości w zakresie przetwórstwa.

Wsparcie w ramach tego poddziałania musi spełniać cele szczegółowe dla działania oraz cele określone w Lokalnej Strategii Rozwoju realizowanej przez Lokalną Grupę Działania LGD.

Beneficjenci:

- Osoby fizyczne, która ma miejsce zamieszkania na obszarze wiejskim objętym LSR, lub adres pod którym wykonuje działalność gospodarczą wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR.
- Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe.
- Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddziału znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR, z tym że spółka kapitałowa w organizacji może ubiegać się wyłącznie o pomoc w zakresie podejmowania działalności gospodarczej.

W przypadku gdy wnioskodawcą jest spółka cywilna – określone wyżej warunki muszą być spełnione przez wszystkich współników.

Kryteria wyboru premiowane przez LGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów:

- innowacyjne;
- przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
- generujące nowe miejsca pracy (obowiązkowe w przypadku operacji związanych z przedsiębiorczością);
- realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju;
- ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych, określonych w LSR.

Wysokość wsparcia:

Maksymalna kwota pomocy dla danego rodzaju operacji będzie ustalona przez LGD.

Maksymalna wysokość pomocy na utworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego wynosi **500 000 zł** na beneficjenta w okresie realizacji Programu.

Limit pomocy na beneficjenta realizującego operacje w ramach LSR, innych niż jednostki sektora finansów publicznych wynosi **300 000 zł** w okresie realizacji Programu, za wyjątkiem operacji polegającej na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego.

W przypadku operacji parasolowych całkowita wartość „mikroprojektu” wynosi nie więcej niż **50 000 zł**, a całkowita wartość operacji parasolowej – **400 000 zł**.

W przypadku operacji realizowanych poza operacją parasolową całkowita wartość operacji jest większa niż 50 000 zł. W przypadku działalności gospodarczej wsparcie nie może być wyższe niż 50%.

Podsumowując w ramach działania LEADER PROW 2014-2020, będzie wsparcie dla przedsiębiorców w szczególności tych mniejszych, na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy.

Zakres wsparcia na rozwój przedsiębiorczości na obszarze objętym LSR obejmuje:

- a) **podejmowanie działalności gospodarczej** podlegającej rejestracji w odpowiedniej ewidencji lub w rejestrze przedsiębiorców,
- b) **tworzenie lub rozwój inkubatorów** przetwórstwa lokalnego,
- c) **rozwijanie działalności gospodarczej**,
- d) **podnoszenie kompetencji osób** z obszaru LSR, w powiązaniu z realizowanymi operacjami (a, b, c).

Koszty kwalifikowalne: (uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów)

1. ogólne,
2. zakupu robót budowlanych lub usług,
3. zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
4. najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
5. zakupu nowych maszyn lub wyposażenia, a w przypadku operacji w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego - również używanych maszyn lub wyposażenia stanowiących eksponaty,
6. zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą,
7. zakupu rzeczy innych niż wymienione powyżej w 5 i 6, w tym materiałów,
8. wynagrodzenia i innych świadczeń, o których mowa w Kodeksie pracy, związanych z pracą pracowników beneficjenta, a także inne koszty ponoszone przez beneficjenta na podstawie odrębnych przepisów w związku z zatrudnieniem tych pracowników - w przypadku operacji w zakresie inkubatorów przetwórstwa lub wspierania współpracy między podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą,
9. podatku od towarów i usług (VAT),
10. wartość wkładu rzeczowego.

Warunki udzielenia pomocy na operacje dotyczące zakresu na podejmowania działalności gospodarczej:

1) podmiot ubiegający się o jej przyznanie:

- nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów,
- w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie tej pomocy nie wykonywał działalności gospodarczej, w szczególności nie był wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- nie została mu dotychczas przyznana pomoc na operację w tym zakresie

2) operacja zakłada:

- utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy (w tym samozatrudnienie) w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne i jest to uzasadnione zakresem realizacji operacji, a osoba, dla której zostanie utworzone to miejsce pracy, zostanie zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę,

- utrzymanie miejsca pracy - przez co najmniej 2 lata od dnia wypłaty płatności końcowej
- Jeżeli przyznana pomoc jest mniejsza od 25 tys. zł, to nie wymagane jest utworzenie przynajmniej jednego miejsca pracy w ramach tej operacji

Pomoc na operacje dotyczące „działalności gospodarczej” nie przysługuje, jeżeli działalność jest sklasyfikowana w Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) jako:

- działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach;
- górnictwo i wydobywanie;
- działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie;
- przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków;
- wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej;
- produkcja chemikaliów oraz wyrobów chemicznych;
- produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych;
- produkcja metali;
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz motocykli;
- transport lotniczy i kolejowy;
- gospodarka magazynowa.

Maksymalna wysokość pomocy na jedną operację i jednego beneficjenta sumowana przez cały okres realizacji PROW 2014-2020:

- 500 tys. zł – na inkubator przetwórstwa lokalnego produktów rolnych,
- 300 tys. zł – pozostałe operacje, w tym 100 tys. zł na podejmowanie działalności (wartość może być obniżona przez LGD zgodnie z LSR)

Ważna informacja - projekty grantowe (o całkowitej wartości od 5 tys do 50 tys zł) realizowane przez podmioty działające na obszarze objętym LSR - NIE OBEJMUJĄ WSPARCIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI !

Źródła informacji:

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl
UMWD Wydział Rozwoju Obszarów Wiejskich

Opracowanie
Ryszard Targosz